

Radni materijal za učenike 5.5

Sažetak: što možemo naučiti igrajući ovakve igre?

1. Razvoj zajednice: niz problema i rješenja

PROBLEM	RJEŠENJE
Kako možemo preživjeti?	Moramo se osloniti na prirodne resurse koje imamo - ribu.
Kako možemo riješiti sukob pretjeranim izlovom?	1. Trebamo pojam održivosti. 2. Trebamo sustav pravila da bismo organizirali procese komunikacije i odlučivanja.
1. Kako definiramo održivost?	Trebamo uspostaviti ravnotežu nekoliko ciljeva. U stvari, moramo proizvesti onoliko ribe koliko dozvoljavaju zalihe bez da se istroše da bismo osigurali buduću stabilnost. Moramo pravedno raspodijeliti prinos.
2. Kakva pravila trebamo?	Kod izrade sustava moramo izabrati između različitih načela – uvođenja stanja ili razvijanja mreže jednakih.
Kako možemo spriječiti zloporabu moći?	Previše moći ne smije dospjeti u ruke jedne osobe. Ustavi primjenjuju sljedeće: zaštitne mehanizme, vladavinu prava, ljudskim pravima dati status građanskih prava, ograničiti trajanje službe, referendum, regionalnu i saveznu autonomiju, slobodu tiska i medija.
Tko odlučuje o sustavu pravila koji dobivamo?	Svi zajedno. Mi sastavljamo prijedlog, biramo i glasovanjem odlučujemo.
Kako taj proces možemo organizirati pravedno i učinkovito?	Utvrdjujemo program. Potreban nam je sustav postupovnih pravila koji unaprijed moramo dogоворити.

2. Zaključci

1. Politika je napor koji ulažemo da bismo savladali probleme koji utječu na blagostanje i preživljavanje zajednice. Ustanove, kao što je sustav pravila, su alati za rješavanje problema. Ako ne ispune dobro svoju svrhu, mogu se i trebaju mijenjati.
2. Sukob je uvijek dio društvenog i političkog života. Iako se sukob ne može iskorijeniti, moguće je nadzirati njegovo negativno djelovanje.
3. Koncepcija ribarske igre i igre donošenja odluka služe kao modeli. Bliske su povjesnoj stvarnosti jer opisuju razvoj zajednice kao niz problema i rješenja.
4. Stvarnost se razlikuje od igara u odnosu na dvije važne stvari. Prvo, nemamo tako točne podatke o našim prirodnim resursima kao što je to slučaj kod igre. Drugo, demokracije nemaju demokratske korijene. Demokracija i ljudska prava se ne uspostavljaju preko sjednica, već preko sukoba.